

ZA IKAROM

Albin Šivic

Ikarus se bo iz Vesolja nevarno približal Zemlji, vsekakor pa ga bodo zajele njene gravitacijske sile.

(Poročilo dnevnega tiska)

Snežilo je še vedno, kot takrat, ko je stopala na vlak. Le da so bile bele črte na drugi strani okna bolj poševne in manj poigravaajoče. Spremenile so se v ravne, zelo tenke nitke, tudi bolj goste, kakor bi se obesila prosojna zavesa z nevidne strehe in zaprla ulico pred pričakujočimi očmi. V teh krajih je vetrovno, čeprav je samo mesto zgneteno v dolino in nima nobenega pravega odtoka. Tokrat je potegnil veter s severa, in ko se je zapletel med ulice, je spremenil mnogokraki blodnjak v samotni prepih. Ko ne bi bil blede neon izzival, bi se bila okna kmalu spremenila v zazidane oči, pred katerimi se nemo opira ob suho palico zamišljeni fikus. Ta je bil zelen in je poudarjal pisane šare dolge preproge, ki je nujna, če naj se človek izogne betonskih tal, na katera bi moral sicer stopati, da bi se približal človeku za pultom. Človek za pultom pa je prebiral časopis in se mrščil, nekaj ga je prikovalo za tiskani časopisni stolpec. Naslonila se je na pult s svojo majhno potovalno torbico, kakršne jemljejo na krajša potovanja, kot da se ji mudi ali pa da nekoga išče. Nazadnje je dobila sobico v prvem nadstropju, enoposteljnico, kakršne naročajo utrujeni ali poslovni ljudje.

— Sneg. —

— Čas je zanj, gospa. Pa ne skrbite: sobe so zakurjene. —

Potem je na njeno prošnjo pregledal seznam:

— Ne, takšnega gosta nismo imeli, ne včeraj ne danes. —

Ko je zastala sredi sobice in odložila prtljago, se ji je zazdelo, da je sama. Vse mesto ji je nenadoma zazvenelo brez pravega pomena, komaj da se je oprla ob posteljno končnico. Če ne bi tudi radiator šumel in klokotal ob skrbno pobeljenem zidu, bi se ji zdelo, da zveni samo v njenih ušesih, tako pa je pomislila na današnji dan, na ves prostor od jutra do današnjega somraka, pri čemer se kar ni mogla izogniti začudenim očem svojega predstojnika, ki ni mogel prav razumeti, zakaj sili tako naglo na pot. Predstojnik ji je ponudil vsaj kakšen dan pozneje, ko se bo vreme izboljšalo, toda pregib njegovih ramen je dopuščal tudi takšno možnost, kakršna je danes. Podpisal je potni nalog brez upora in ji celo ponudil, naj zapusti kako uro prej pisarno, da bi ujela prostor v vlaku. Pravzaprav je odšla kar takoj, da bi spotoma še sporočila hčerki,

kaj se je zgodilo. Potem so se zvrstila pred njenimi očmi polja, bregovi, klanci in mostovi. Današnji dan je bil drugačen od drugih. Ropot tračnic jo je pomirjal, lahko se mu je celostno prepustila. Otroci in ženske je niso vznemirjali, moški pa so se večidel ukvarjali s tržiščem in zalogami. A tega ni prav nič slišala. Bila je srečna.

Zunaj, na ulici, jo je sneg spet zapljusnil s prhkimi sunki, tako kot slabo uro poprej, ko je iskala prenočišče. Sveži, rezki dotik tega nepretrganega pljuska jo je dramil in je morala s polno zavestjo ugotoviti, da nekoga išče. Zato se je prepustila toplemu zavetju ovratne rutice, da bi določneje zaznala občutek pričakovanja. Ta občutek jo je vznemirjal ves dan, zdaj je dobil samo še barvo sladkobne, do omotičnosti jasne napeptosti, kakršna se nabere samo v trenutkih pogrezanja. — Gotovo je tam, — jo je prepričal nenadoma človek, ki je brez besed švignil mimo nje skozi polmrak neonskih meglic, da bi se prebil čez val snežnega meteža. Ko je bil ta človek že za njo in je kar takoj pozabila na upognjeno postavo njenega povsem naključnega srečanja, je samo še pospešila svoj korak. — Pravkar je nehal večerjati in zdaj sedi v družbi svojih znancev in sodelavcev, prav je, spočiti se mora. Jutri bo nadaljeval svoje popotovanje, jutri ne morem z njim. — Bilo ji je pravzaprav všeč, da je popolnoma sama in da jo ta megleni sneg varuje pred vtisi. Bila pa je tudi prepričana, da žena njenih let mora odgovoriti na svoja lastna vprašanja, in to lahko stori najbolje, če se ogreje ob svoji ovratni rutici in če vse, kar je zunaj tega toplega kotička, prepusti daljavi.

A na trgu so okna žarela.

Da, gospa, prav rad vam odgovorim. Ah, ne, ne! Ni govora. Vem, zelo dobro vas razumem. Tukaj sem že ves dan. Od jutra do večera, veste, malo nas je in po mestu razsaja influenza. Neprijetno, res vsi moramo potrpeti, čeprav bi si tole naše življenje lahko uredili tudi drugače. Zelo nas priganjajo, pomoči pa nobene. Da, tudi jaz se sprašujem, kaj bo, če še mi obležimo, potem res ne bo nikogar več, ki bi utegnil postreči. V kuhinji je bolje, tam jih je več, in kuharice se menda stalno po malem pitajo, pa so bolj odporne. Tu je prepričan, da, vsak trenutek novi gostje, prihajajo in odhajajo, le toliko, da se malo pogrejejo in pravzaprav ne ustrezajo drugemu, kot da trosijo prehlad po pivnicah in kavarnah. Ne, ne; vem, da ste od daleč, verjetno ste pravkar prispeli z vlakom. No, to se lahko vidi takoj, že po obleki — mi natakarkji imamo glede tega izostrene oči. In zraven tega še sama, popolnoma sama. V teh krajih ni navada, da bi ženske ob takšni uri in še ob takšnem vremenu same posedale po kavarnah. Zelo ste ljubeznivi, nič posebno ne zadržujete, še daleč ne, saj mi smo za to, da strežemo drugim. Ah ne, hotelskih sob pa pri nas ni, edini hotel je tisti, kjer ste prenočili vi. Tukaj ni

takšnega prometa, no, pa ta bi še bil, le denarja nimamo. Potem se ljudje ne ustavljajo dosti, le toliko, da opravijo svoje delo. Popoldne so že vsi spet na poti, zvečer pa je mesto prazno. Razumem, razumem. Ne, danes nismo imeli tujih gostov. O, vsakega poznam, kdor se ustavlja pri nas. Ne, ne morem vam ustreči, takšnega človeka ni bilo danes. Včeraj? Včeraj nisem bil tu, le dopoldne. Mogoče popoldne. Mogoče. A danes prav gotovo ne. Potem samo kavo?

Takoj, gospa!

Takoj, gospa!

— Utrujena sem in bi šla rada počivat. —

Gotovo, gospa. Takoj bo.

Že nekoliko ohlajena kavarna je svoj prostor zavijala v polmrak in ostanke tobačnega dima. Počasi je pila kavo, s katero ji je zgovorni natarak postregel, in zdaj je bila zadovoljna, da je našel drugega gosta, h kateremu je za trenutek prisedel. Pravzaprav se ji ni zdelo prav nič posebnega, če ga je nekoliko več zamudila in spraševala. Jutri je sicer ne bo več tu, zraven tega pa je sama. Ugotovitev, da je sama, jo je toliko pomirjala, da je kavo pila počasi in da je obsedela, obsedela, ne da bi se zavedala ure in časa. Mir, ki se razodene samo v trenutku zadoščenosti, ji je hromil vsako potrebo po gibanju. Ko je čez dlje časa zapuščala kavarno, ji je natarak še enkrat zagotovil, da takšnega človeka ni videl, danes ves dan ne, in bila mu je hvaležna. V zakurjeni hotelski sobi pa se je z razgretim telesom stisnila pod odejo in se prepustila sama sebi.

— Dolgo že nisem bila tako mirna! —

Potem se je obrnila proti temnemu oknu.

— Najlepše je z vsem telesom misliti nase! —

V kotičku okna so se zbijale snežinke snežnega pljuska.

Pravzaprav ga nisem imela rada, tega Turka. To je vse.

V dremežu so se pa prerivale podobe. Druga za drugo.

Nekakšna pot in utripanje tračnic. Železno utripanje pod kolesi, ki v svetlobnih snopih rije skozi zamračeni predor, tja, kjer se počasi izgublja okno samotnega popotnika. Tista samota je pomenila veliko več, kot si je mogla zamišljati. Bila je vsa iz vode, zelene in slane vode, kamor jo je zanašalo in kamor je pravzaprav bežala. Mogoče je bilo veliko sopotnikov — nekaj obrazov se je čudno razbijalo ob ravni, stekleno odbijajoči se spomin. Eden med njimi je seveda hotel vse vedeti. V mehkem utripanju tračnic jo je prizadeval ure in ure, nazadnje se je naslonil tudi on na orošeno steklo, da bi se ji primaknil prav dobesedno nasproti. Postaje so bežale v dimu, mogoče v soparici, mogoče tudi samo v nedonošenih predstavah. A pot je bila zelo dolga, zelo dolga. Zdaj je zanesljivo jasno: morala se ga je znebiti, zato je pustila, da ji je pomagal prenesti kovček s postaje do neke prazne ulice. Ne, njega, njega ni bilo

nikjer. Njega? Dobro, da je ostal tam, kjer je bil in odkoder se je začela tale pot. Takrat so seveda brnele vse strune, kar jih ima človek. To je moje: beg. Namesto tistega obraza je postajal okrog nje tale ustrezljivi, prizadevni sopotnik. Zaslišala je šum besede, ki jo je spomnila, da je lačna. Moram se ga otresti, je butalo po glavi, medtem ko je natakar v nekem meglenem kotičku prinašal jedi in kozarce. Je mogoče, da je to tisti, od katerega je bežala? Smešno. Otresti se, otresti, o tem ni bilo dvoma. Tako so se križali trenutki, drug za drugim, in kdove, če ni bilo res, da je bil to on, ki je bilo treba tako nemudoma zbežati od njega. Saj beg vedno bliža, bliža in vleče, to je tako. Okrog nas je polje, ki smo ga ustvarili sami. Beg je samo premikanje tega polja na druga središča. Zato je natakar prinašal in odnašal, da je v vsaki kapljici motnega dima neznane točilnice šumelo kot v slapu osvobojenih voda. Ta dim je bil najbolj jasen takrat, ko se je zjutraj zbudila v povsem tujem brlogu, kamor jo je ponoči pripeljal. Videla je speči obraz poleg sebe in mravljinčasto meso svojega telesa. Takoj ko se je zbudila, je morala ukrotiti mravljince in obupno nesorazmerje med sinoči in danes. Vrata je pustila odprta, vzela je s sabo samo torbico — na vseh predmetih, tudi na kovčku, so mrgoleli mravljinčinci. Otresti se, samo otresti se — edina možnost za to ji je preostal le kovček, ki ga je pustila kar tam. Potem ne bo nikogar več, vse bo ostalo zaprto v tej noči in noč bo zbrisana. Jutro je bilo mrzlo, megleno, ležalo je prilepljeno ob tlak.

— Prav je, da sem tudi to povedala, — je pomislila, obrnjena v temni kot, odkoder so naletavale snežinke. — V tako prijazni hotelski sobici je lepo premišljevat i o sebi.

Potem je bilo vse tako preprosto in brez prizvoka: zalezovanje pred vrati, vsiljevanje spominov, utripanje tračnic (to utripanje je strašno obremenilo spomin), potem pa tudi drugo: prisege, nemir, nemoč — včasih je bila ta nemoč izražena celo v pisani besedi — —, glej, morala bom pogledati, kje so vsi tisti papirji, mnoge od njih nisem niti prebrala. Seveda so bili tudi pritiski, prav različno obarvani in oblikovani: čast nosečega dekleta, nezakonski otrok, privrženost družinskim navadam, usodnost srečanja, nujnost sprejemanja, čemur se ni moč izogniti. Tudi telo je imelo svoje zahteve: da pripadam in pripadam in da je treba premisliti, dokler se pripadnost ne prenese kam drugam. Drugam? To sem hotela, prav to! A nič: posredovala je mati, posredovali so bratje; sestre manj. Pritisk se kaj rad sprevrže v grožnje, ki jih dekle mora preživeti: obračunavanje in maščevanje. Kar ni šlo z besedo, je hotelo predreti s telesom. Ljubkovanje in postelja, med leskimi belimi rjuhami, v soparici kože, ki je zapirala sapo. Koža je pošastna, če nima vonja; ta koža je samo pospešila in razčlenila srečanje v tisti nepredvidljivi noči

na dve različni poluti. Naposled sem le ostala sama na svoji poluti in se začela pogovarjati s svojim otrokom. Za mnoga leta. Do danes.

Vstala je s postelje, prek katere so sprhotali obrisi, ker se je okno hotelske sobice zjasnilo. Sneg je še naprej trkal v stekla in telo je ob njem čutilo varnost. V tej varnosti se je samogibno zatekla k stenskem zrcalu, pod katerim se je belil mehki porcelanski umivalnik. Z bližnje razdalje je spet pregledala svojo postavo in urejeno pričesko na glavi. Potem je poškopila z ledeno vodo kipečo kožo, ki je vsepovsod izražala pričakovanje. Ko je ponovno legla, se je prepričala:

— Dobro je, da sem prišla. —

In nato:

Pravzaprav sem srečna. —

In čez čas:

— Ta prostor je zelo domač. —

Drugi dan se je zbudila bolj zgodaj, ker je hotela ujeti prvi vlak. Še vedno je snežilo enako in šušljajoče, kot če veter hoče čim hitreje predirjati visoke gozdove. Bredla je po jutranjem, belem in še nepomenem snegu, da je kovček nihaj ob gležnjih in se od časa do časa dotaknil tal. V vlakcu pa je dobila primeren prostor, spet pri oknu, zato je mogla ujeti vsako zasneženo obliko od najbližjega do najbolj oddaljene prostora. Sedeži niso bili zasedeni, pričakovala je spokojno utripanje tračnic. Po malem zadušeno utripanje, ki nastaja spod zasnežene preproge. Menjavanje kraja je poživljajoče, če je lahko v njem človek vsak trenutek spremembe.

Že precej daleč sredi poti je ugotovila, da ji sedi nasproti starejši človek.

Poslušala ga je in poslušala, ker se ji je zdelo, da je sama:

Brez dvoma, gospa, najbolj pomembno je tole: da se premikam in da z vsakim premikom čutim svoje roke. To ni tisto, kot lakota po zadoščenem obedu. Res je, da imam čas, ampak je res tudi to, da imam obveznosti do dnevnika, ki mu prispevam vsak dan košček sebe. Človek je tako kot krogla: vsakokrat se mora zaokrožiti. Poglejte, ko bi bil danes doma, bi se zgodilo nekaj čudnega. Preveč bi me bilo in na neki izbočeni ploskvi mojih možganov bi nastali rtiči. Ni važno, za koliko časa gre, važno je, v kakšnem trenutku odhaja. Odšla je k sestri, ki je nenadoma zbolela. Največ za dva dni, to je seveda najmanj, kar lahko pričakujemo od sestre, če nas želi videti. Ni res, gospa? Rad bi vam privoščil, od srca, kot pravimo, bi vam privoščil, da se vam zgodi vsaj enkrat tole: Odšel je na pot in vi natančno veste, kam je odšel. Za vsak dan tako rekoč veste, kje je, kje se mudi, kaj dela, kje obeduje, kje prenočuje. Na postaji sta si stisnila roke in si rekla najbolj običajni na svidenje, ki je seveda izgubil prvotni pomen. Potem so utripanile trač-

nice in zazvenejele po pločnikih, terasah in tratah, tako da je med vami in njim ostala napeta žica, ki se vedno bolj jekleni in v napetosti krepi do samih že nezaznavnih visokih tonov. Prepričani ste o nemogočem: žica se bo pretrgala z ostrim udarcem v veter in vi boste toliko časa prepuščeni užitku samozadoščenega okolja, dokler se vam spet ne približa do nevarne bližine, v kateri se vsa polja zlivajo. Poiskali ste svojo prijateljico, saj so obiski vedno nekaj, kar nadomestuje. Nadomestuje pomanjkanje prijatelja, gotovosti, besede, ali pa nečesa, kar morate šele ugotoviti — vednosti, kje ste pravzaprav.

— Poglejte tisto drevo, — mu je rekla skozi šipo. — Obrnjeno je proti snegu, ki se mu je naslonil na veje. —

Glas je dahnil skozi tkivo belih las.

— Vsa drevesa se obračajo v isto smer, — je presenečeno ugotovil.

— Lepo mi je, — je potrdila.

Potem je slišala:

Sredi ulice sem se spomnil, da stojim pred hišo svojega vrstnika. Trnovski nasip številka petnajst, prvo nadstropje, saj res. Kaj neki dela moj stari pajdaš, kako je z njegovim zdravjem! Razume se, da sem prijel za stopniščno ograjo in se dvignil do tega prvega nadstropja. Malo sape, potem zvonec, potem dober dan, kje si, stara sablja, kaj počneš, zakaj se izogibaš. — Sam si, praviš? Za nekaj dni? — No, za nekaj dni pač. — To se lepo sliši, kaj? Nekaj malih svoboščin, ob katerih je teorija daleč od prakse! — Bolezen pač. Sestra ji je nekaj zbolela. — Upam, da ne bo hudo. — Ah ne, seveda ne bo nič hudega. — Nekaj dobrega starega brinovca imam, zadnjič sem bil pri bratu na deželi. — A tisti? Ta dobro greje. — Kakopak. Zanesljivo in hitro. — In vse tako, kot je prav: zdravje, žena, otroci, vnuki. Dan se je zelo hitro spodrsnil v noč, večerne luči spregovorijo vedno, kadar nisi pripravljen nanje. Vedno imajo nekaj skupnega s korakom, ki se jim bliža. Že prve so me zapljusnile z otipljivo resničnostjo, a človek je pač takšen, da je zaresni slabiček pred resničnostjo. Kar poskočil sem pred mladim fantičem, na katerega sem trčil: ali tudi ti domov, mladenič? Kdove, kaj je odgovoril, to me seveda ni prav nič več zanimalo. Sredi mesta je ulica, ki pelje naravnost, tudi snežilo je že. Pa kolodvorska restavracija. Seveda še en brinovec. In takoj zatem — te dve stvari sta se krvno povezali — takoj zatem potniška blagajna. Snoči so tračnice brnele oddaljeno in prizanesljivo. Sneg. Povsod sneži v tem času. Rahel dim tobaka, nekateri sopotniki pa so že spali. Tako je bilo prav, ker je kilometer prehiteval kilometre. — Tudi ti? — se je čudila njena sestra. Čudno vprašanje. Pomislite, gospa: komaj sem prestopil tisti znani prag, sem že razumel, zakaj sem se včeraj popoldan tako dolgo zadržal na Trnovskem nasipu številka petnajst, prvo nadstropje. Vsak človek ima svoje polje in je

takšen kot kroglja- vsaka nabreklina na njej počí, če se le spusti na svojo ravnino. Nje seveda nisem več našel, ni je bilo več pri sestri. Srečala sva se nekje na sredi pota: ona je bila obrnjena proti meni, jaz proti njej, ne da bi točno vedela, na kateri vmesni postaji je bilo to. — Obrnila se je in odšla, — se je jezila njena sestra, — niti dva dni se ni mogla zadržati pri meni. Pa ti? Tega ne razumem. — Pa jaz? — sem bil naenkrat ves iz prešerne nedoločnosti. — Na rajži, Matilda, na rajži. Na večni rajži. — Rajža? V tem pasjem vremenu? Prehladil se boš in zbolel, to je tvoja rajža! — Odšla je, praviš? — Odšla, da veš! — Vedel sem, da so včasih strune zelo napete, zlasti če pojejo v visokih tonih. In nič ne de, če ni znano, komu pojejo. To je tista otipljiva resničnost. Dovolj je, da se dotakne ramena. Ko se jih dotakne, ramena niso več sama. Tako sem zdaj tu, poleg vas, pri najinem skupnem oknu, in govorim. Še sam sem poiskal prvi vlak, pot se mora dokončati.

— Prav je, da govorite, — je rekla.

— Sicer bi morala govoriti jaz, — je dodala.

— Če govoriš, ne potrebuješ vedno sobesednika, ni res, gospa? —

— Mogoče. Ker govoriš sebi in vsem. —

In nazadnje:

Ritem tega kolesja, gospa, ki je ne vem zakaj vedno pod nami, je nadvse znan in naš. Dihanje. Zazveni, da bi izzvenelo — to je dihanje. Zajamem sapo in vem, da sem se polastil gmote, ki ni moja, zato jo izdahnem in tako v začaranem krogu pletem svoj ritem. Pretakam se iz gmote v gmoto, vedno se pollaščam in razlaščam, v nevarnih bližinah sem. Če bi čez mero zadržal sapo v sebi, bi nabrekle vse žile v meni in neki red bi se neusmiljeno maščeval nad prisiljenim početjem: zakaj sem šel na to nevarno pot? Poglejte, ves se smejem, to je rešitev. In rešil me je preprih: nekoč se je mala gmota vesoljskega tkiva tako nevarno približala zemlji, da so pričakovali, kako jo bojo za vselej zadržale njene sredotežne sile. To bi bil seveda polom, popolni poraz. Ikarus. No, ritem ni polom, ritem je samo pretakanje. Dovolj je bilo za vesoljske potrebe, da sta si dve gmoti vznemirili njune oblake in se nato oddaljili do naslednjega kroga, ko se bosta ponovno izvabili v novo srečanje. Ah, gospa, moral bi prešteti vsak posamezni nihljaj brezštevilnih ritmov, da bi vedel, kje sem in kaj pravzaprav delam. Vidite, zato sem šel. Tista postaja nekje na sredi poti, na kateri sem bil jaz obrnjen proti njej in ona proti meni, je določila mojo pot. To je trenutek, ko zajameš sapo, da bi jo takoj zatem spet izdihnil. Zajeti sapo moraš, če hočeš, da se ti ne bojo zavozlale žile in te zadušile. Kolesje mora bežati, da bi pelo, kolesje je naše zrcalo. Brez zrcala ni podobe, vem. Ko se bom vrnil, veste, ko se bom vrnil, bom slišal: utrujen si, ali ne? — Vsaka žica, ko se napne, poje v visokih tonih.

Tako se je za oknom, na vsem široko zasneženem prostoru, prepletalo dvoje očitnih stikališč: isti dan in obema razumljiva govorica. Starejši mož naproti nje je utihnil in utonil nekam v globeli svojega polja, ki se je venomer zasipalo z bleščočimi snežinkami — tako se ji je zdelo. Tam je najbrž zelo toplo in za potrebe trenutka zadoščeno. Treba je samo imeti potrebne oči, da bi se z njimi odprle kolesnice dogajanja. Drugo je vse že v naravi sami, v predoru, ki veže tostran z drugo stranjo doline. — Najbrž je že doma, — ji je ušlo skozi priprti šum molčečega ušesa, in takrat jo je obarvala rdečica, naslonjena na mimo bežeče zasnežene bregove. Pomislila je namreč na svojega sopotnika. Za steklenim zrcalom snežnih nametov pa je ugotovila, da nezadržno leze za njo nasmešek, ki tako rad zalezuje človeka v zasebni vrtači. V tem trenutku se je razobličila pričujoča resničnost v jasno zrenje kot tolikokrat že v življenju, ko je bila popolnoma sama. Zelo močno se je ustrašila te jasnosti, saj je bila nenadoma na prepihu pred pogledi vsega sveta, vsak snopič zadnje mišice se je stresel v mrzlici, ki mora človeka razkrojiti. Na srečo je starejši mož nasproti nje molčal še naprej, tako da jo je lahko podprlo njegovo zanesljivo utapljanje v globeli njegovega polja, ki ga človek brez slehernega posredovalca ugotovi in sprevidi. — Pa v teh mojih zrelih letih! — Ta mrzlica je bila že spet nekje na robu, na tistem ne več nevarnem mestu, odkoder jo lahko človek zapljuske kot s tušem tople vode iz svojega središča. Najbolj važno je ohraniti središče. S središčem se lahko varno premikamo povsod in kamorkoli, med ozkimi stenami podstrešne samice in daleč od nje, pa čeprav tudi med samimi zvezdami. Zato je onstran bežečega okna prhotal sneg spet v prvotnih kosmičih in belil obrobja in doline s podobami, v katere so bile oči ves čas tega popotovanja tako prepričljivo zazrte.

Proti večeru se je vlak dokončno ustavil na zadnji postaji.

— Srečno pot, gospa, zdaj je vse spet prav. In na starem tiru, ali ne? —

Starejši mož se je zaril v snežne vrtince. Pomešal se je v gmoto mnogih ljudi, ki so bežali s postaje v mrežo mestnih ulic, in dokončno izginil.

— Kako lep večer je, — mu je odzdravljala.

Že od daleč.

Že mimo in onstran vsega otipljivega.

Doma pa je tudi vanjo zapljusnila svetloba večerne luči in z njo nadih omare in mize. S te mize se je dvignil obraz mladega dekleta, ki je bil ves zatopljen v knjigo in popisane zvezke. — To je moja hči, — se je zdrznila, kot bi se je spričo nenadnega doživetja ustrašila. — Izpit ima, jaz se pa potepam. — Mati, si se vrnila? — se je smehljala in ta nasmešek jo je povrnil. Na zofi je ležal človek, očitno utrujen in

nenaspán, kot bi se bil vrnil z dolgega, dolgega popotovanja. — Nikar ga ne budi, vrnil se je domov, ker je nekaj pozabil, in nocoj mora spet na pot. — Potem je sedla na stol, v neposredno bližino enakomerno diha-jočega telesa: da, on je. Mogoče so ga srečala ista vprašanja, že takrat, ko sem brskala po registru neznanih hotelov. Dolgo je bilo treba čakati na tale trenutek. Skoraj celo življenje. Ko pa je že tu, ga moram pustiti, naj v snu utrdi odgovor — sen je najplodnejša njiva, v katero poganjajo najbolj resna spoznanja. Zdaj dokončno vem, da so krožnice strnjene samo takrat, kadar so središča napeta.

Ponoči se je zbudil s strahotno mirnim smehljajem:

— Saj veš, da sem moral opraviti svojo pot. —

Takrat je zadehtela z vsemi samoobsebiurnimi dodatki, dokončno:

— Vem. Le kavo naj skuham. Popila jo bova skupaj. —

Ves ta čas pa so snežinke bile ob okna in se spreminjale v svoja naličja: v roso, ki hlapi za drugi, naslednji dan.

TISOČE MILJ

Ivan Cimerman

I.

Oslepela človeškost

poseda po robovih kontinentov

čudne so pošasti jezera Lock Lommond

Ljudstva kuhajo kosila

iz vzdihov svojih bližnjih

v mlakah se uresničujejo žabe

Rakete pojejo na strunah neba

ženo z Zemljo varam

zaplodil ji bom divjaške planetke

na njih bom sam počival

nočem v usta našega planeta

kadar pride čas okostenitve

Ob vulkanskih žrelih

zajtrkujejo tuja ljudstva

Pridite v naše nasebline

Vaš prihod bo spihal prah

z ulic velemest

Že zdavnaj sem zapustil vse kože